

Posudek vedoucího na bakalářskou práci „Dobrovolnictví a jeho vliv na životní spokojenost“ (Lucie Jirásková, 2013)

vypracoval: Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček

Předložená bakalářská práce je příspěvkem k etablované linii výzkumu zabývající se na determinanty a důsledky dobrovolnických aktivit. Zaměřuje se na vztah mezi životní spokojeností a účastí na formálních i neformálních dobrovolnických aktivitách. Teoretická východiska přitom zahrnují relevantní diskuzi nad problematiku kauzality tohoto vztahu, kdy není jasné, zda vyšší životní spokojenost vede k vyšší šanci zapojit se do dobrovolnictví, nebo naopak jedním z nezamýšlených důsledků dobrovolnických aktivit je zlepšení životní spokojenosti. Empiricky se práce zakládá na sekundární analýze dat z výzkumu Dobrovolnictví 2009. Analýza ukazuje, že formální dobrovolnictví je spojeno s vyšší životní spokojeností, zatímco neformální dobrovolnictví (např. sousedská výpomoc) tento efekt nenese.

Úvodní teoretická diskuze práce se věnuje oběma klíčovými konceptům (dobrovolnictví a životní spokojenost) z řady relevantních hledisek a ukazuje na různorodé aspekty zkoumané problematiky. Teoretická část více než adekvátním způsobem naplňuje požadavky kladené na vstupní diskuzi empirické bakalářské práce. Autorka prokazuje, že se orientuje ve studované problematice a že si je vědoma mnohosti teoretických perspektiv.

V důsledku omezení dostupných dat využitých v sekundární analýze bohužel teoretická diskuze ústí ve formulaci relativně triviálních výzkumných hypotéz. Zároveň se mi zdá, že první i druhá výzkumná otázka je v zásadě shodná a zaměřuje se na ověřování stejného vztahu, pouze jinak formulovaného.

Samotná analýza je provedena jednoduše, ale adekvátně formulovaným hypotézám. Použity byly vhodné statistické metody a jejich výsledek je vhodně popsán a interpretován. K prezentaci výsledků lze mít několik připomínek. Strana 42 přináší poměrně matoucí diskuzi ohledně podílu respondentů, kteří jsou formálně či neformálně dobrovolnický aktivní. Podíly uváděné v textu nejsou v tabulce 3 a obtížně se konfrontují s uvedenými počty respondentů v jednotlivých kategoriích. V téže tabulce je nejspíše chybný údaj o celkové průměrné hodnotě deklarované životní spokojenosti (0,82).

Regresní analýzy podle autorky "odfiltrují oboustranné vlivy" (str. 44), zde nejspíš dochází k terminologické záměně. Operacionalizace jednotlivých nezávisle proměnných vstupujících do regresní analýzy by měla být uvedena v metodologické části, nebo alespoň před prezentací samotných výsledků. Operacionalizace také není provedena zcela jednoznačným způsobem, např. není jasné, jakým způsobem byli respondenti rozděleni do kategorií "město" a "venkov". U popisku referenčních kategorií u dummy proměnných také není jasné, proč je zde zahrnuta i kategorie závisle proměnné ("spíše spokojená", str. 47). V diskuzi výsledků si nejsem jistý, zda lze nevýznamnost vlivu příjmu při zahrnutí ostatních proměnných chápat jako důsledek multikolinearity (str. 47). Multikolinearita je specifická problematická situace způsobená několika vysoce zkorelovanými nezávisle proměnnými. Pokles vlivu při kontrole ostatních proměnných značí spíše původně falešnou korelaci než multikolinearitu. Vzhledem k vysoké souvislosti příjmu a vzdělání lze předpokládat, že šlo právě o vzdělání, které vytvářelo domnělý vztah mezi životní spokojeností a příjmem.

V ostatních ohledech je práce zpracována dobře, pouze z formálního hlediska není v seznamu literatury dodržován jednotný standard. Např. jména autorů jsou v některých případech uvedena kapitálkami, jindy malými písmeny.

Přes uvedené výtky celkově považuji předloženou bakalářskou práci za zdařilou. Přestože v důsledku datového omezení autorka formulovala spíše jednoduché výzkumné otázky, podařilo se jí založit je na důkladné teoretické diskuzi. Empirická analýza je stručná, ale přesně zaměřená na zkoumané hypotézy. Text přitom přesvědčivě prokazuje osvojení základních dovedností předpokládaných na bakalářském stupni a jako takový ho rozhodně doporučuji k obhajobě. **Navrhují ho hodnotit v rozmezí výborně a velmi dobře podle průběhu obhajoby.**

V Praze dne 30. 7. 2013

Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček